



Strategický plán péče o nadané žáky

Vize a cíle školy v oblasti péče o nadané žáky

V rámci zvyšování podpory individuálních vzdělávacích potřeb žáků naše škola nabízí a poskytuje vzdělávací přístup, jehož cílem je naplňování vědomostních, poznávacích, emocionálních a sociálních potřeb nadaných a mimořádně nadaných žáků. Vytváří prostředí, pro rozvoj žáků podle jejich individuálních možností, schopností a zájmů. V péči o nadané žáky škola usiluje nejen o rozpoznání a rozvoj v oblasti intelektu, ale také o podporu tvořivosti, kritického myšlení a spolupráce a o získání zdravého sebedojetí a sebedůvěry. Žáky rozvíjíme gradovanými a víceúrovňovými vzdělávacími aktivitami, nabízíme dělené hodiny matematiky, českého jazyka a anglického jazyka, podporujeme přírodovědný, humanitní i sportovní rozvoj, tvůrčí mimoškolní činnost a umožňujeme zapojení žáků do soutěží a projektů.

Hlavní cíle plánu:

- vytvářet systém podpory nadaných žáků diagnostikovaných ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou a těch, které na základě pedagogické diagnostiky určí vyučující jednotlivých předmětů,
- zajistit systematickou a efektivní identifikaci a následnou péči o nadané žáky,
- umožnit nadaným žákům rozvoj v oblastech jejich talentu, nabídnout škálu vzdělávacích a mimoškolních aktivit,
- předcházet podvýkonu a školní neúspěšnosti,
- posilovat kompetence pedagogických pracovníků v oblasti práce s nadanými žáky,
- spolupracovat s rodiči a odbornými institucemi v Plzni.

Legislativní rámec:

Vytváření podmínek pro vzdělávání mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů je uloženo školským zákonem a specifikováno prováděcím předpisem k tomuto zákonu, o vzdělávání dětí, žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

(Zákon č. 561/2004 Sb., konkrétně §17 – §19, dále Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných).



Vymezení pojmu nadaný žák

Škola vychází z definice RVP ZV, podle níž je **nadaný žák** ten jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jednom nebo více oborech lidské činnosti.

Má schopnost těžit ze svých předností a kompenzovat své nedostatky. Nadání může mít podobu intelektovou, uměleckou, pohybovou, technickou či sociální.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oborech lidské činnosti.

Nadání se může projevovat i negativním přístupem žáků ke školnímu prostředí. U nízkého výkonu, či podvýkonu nadaných žáků hrají velkou roli otázky sociální a emocionální adaptace nadaných žáků.

Znaky nadaného žáka:

Všeobecné znaky:

- vysoká energie, široké spektrum zájmů,
- bohatý slovník, rané čtenářství,
- vynikající paměť a pozornost,
- zájem o náročná témata a činnosti přesahující rámec běžného učiva,
- intenzivní a dlouhotrvající zájem o dané téma.

Tvořivé znaky:

- intelektová a myšlenková hravost a pružnost,
- bohatá fantazie a schopnost imaginárního myšlení, velká představivost,
- množství originálních nápadů,
- kreativní přístup k nalezení řešení daných problémů či nalezení více řešení.

Učební znaky:

- rychlé osvojování a vybavování učiva, vysoká míra zvědavosti,
- silná motivace k učení a potřeba samostatnosti, zájem o vyhledávání informací,
- bystrost při pozorování, schopnost rozeznat detaily,
- tendence ke strukturování problému,



- vysoká úroveň logického a algoritmického myšlení, schopnost výpočtu náročných příkladů z paměti,
- kladení mnoha otázek a očekávání odpovědí.

Úroveň dovedností pozorovatelných u jednotlivých dětí se může lišit. Nadání se může objevit již v raném věku, ale není konstantní a rozvíjí se v čase. Charakteristické rysy nadání se objevují v každém věku dítěte. Některé rysy se však mohou objevit jen v určitém období vývoje dítěte. Nadání jednotlivých žáků je proto závislé na jednotlivých vývojových obdobích a může vykazovat i další znaky nadání, které nejsou uvedeny v tomto přehledu.

Identifikace nadaných žáků na 31. ZŠ v Plzni

Škola vytváří systém pro **včasné rozpoznání nadaných či mimořádně nadaných žáků**. Identifikace probíhá na základě:

- **systematického pozorování a diagnostika učitelů** o projevech nadání,
- **spolupráce s rodiči**, kteří mohou upozornit na projevy nadání,
- **spolupráce s odborníky** z Pedagogicko-psychologické poradny Plzeň, kde dochází k vlastní diagnostice, a případně se specializovanými poradenskými centry (např. Mensa ČR).

U žáků s mimořádným nadáním může škola ve spolupráci s PPP vypracovat **Individuální vzdělávací plán (IVP)**, který stanoví konkrétní formy rozvoje a podpory.

Organizace péče o nadané žáky

Škola zajišťuje diferencovaný přístup a širokou škálu podpůrných opatření:

a) Vnitřní diferenciaci ve vyučování

- rozšiřování a prohlubování učiva, zadávání problémových a projektových úloh,
- využívání otevřených úloh a badatelsky orientované výuky,
- nabídka individuálních nebo skupinových projektů,
- možnost plnit úkoly s vyšší náročností nebo samostatně pracovat na tématech dle zájmu.



b) Vnější diferenciacce

- zapojení do soutěží, olympiád a přehlídek (matematická, přírodovědná, jazyková, výtvarná aj.),
- spolupráce se středními školami a fakultami Západočeské univerzity v Plzni (ZČU),
- účast na programech **Dům dětí a mládeže Plzeň** a **Centrum robotiky**,
- spolupráce s **Mensa ČR** a zapojení do programu **Mensa Nadané děti**,

c) Individuální vzdělávání

- tvorba IVP pro mimořádně nadané žáky,
- zohlednění nadání při hodnocení a motivaci žáka,
- zadávání úloh různých úrovní obtížnosti,
- možnost práce vlastním tempem
- vedení žákovských portfolií

Péče o nadané žáky na 1. stupni 31. ZŠ v Plzni

Na 1. stupni se péče o nadané žáky zaměřuje především na **podporu zvědavosti, tvořivosti a schopnosti objevovat souvislosti**.

Metody a přístupy:

- individualizace tempa učení, využívání pracovních listů pro nadané,
- zadávání „rozšiřujících otázek“ a otevřených úloh,
- nabídka výběrových čtenářských aktivit a tvořivého psaní,
- badatelsky orientovaná výuka (pokusy, pozorování, zkoumání přírody),



Konkrétních aktivity:

- **Matematika:** logické úlohy, sudoku, práce s netradičními logickými a geometrickými úlohami, matematické hry, účast v soutěžích Logická olympiáda, Matematická olympiáda, Cvrček, Klokán, Pythagoriáda, Pangea.

Ve 4. a 5. ročníku probíhá výuka „Dělené matematiky“ – 1 hodina týdně. Základem zůstává výuka v kmenové třídě, kde si žáci osvojují a upevňují probírané učivo. Vybraní zvědaví a bystřejší žáci na matematiku ze všech tříd v daném ročníku jsou vyučováni v jiné učebně, kde si rozvíjejí další kompetence a prohlubují učivo. Výuka probíhá v souladu s RVP ZV. Při výuce jsou ale použity jiné metody a formy práce, které kladou na děti vyšší nároky na samostatnost, kreativitu, rozvíjení kompetencí k učení a k řešení problémů, na rozvoj logického myšlení a řešení obtížnějších úloh. Žáci mají prostor pro diskusi, samostatné vyhledávání informací, určení vlastního postupu či kontroly splnění úkolu. Jsou vedeni k obhajobě vlastního řešení a k rozvoji kritického myšlení. Jsou využívány i různé metody a formy matematiky profesora Hejného.

- **Český jazyk:** rozbory textů, tvořivé psaní, dramatizace, práce s poezií, recitační soutěž, využívání školní knihovny a digitálních zdrojů (př.: www.skolakov.eu, www.umimecesky.cz aj.).

V 5. ročníku je pro zájemce o přijímací zkoušky na osmiletá gymnázia vytvořen „**Seminář z českého jazyka a matematiky**“, který je věnován přípravě na přijímací řízení, 1 hodina týdně.

- **Anglický jazyk:** možnost dělení žáků v rámci třídy na „pokročilé“ a „začátečníky“. Ve skupině „pokročilých“ žáci probírají učivo rychlejším tempem a věnují se dalšímu rozšiřujícímu učivu. Ve skupině „začátečníků“ upevňují probírané učivo přizpůsobené pomalejšímu tempu výuky.

V rámci **kroužku** škola poskytuje výuku anglického jazyka pro zájemce z **1. a 2. ročníku**.

- **Prvouka/Přírodověda:** badatelské projekty a referáty, spolupráce s Techmania Science Center Plzeň, SVČ Radovánek.
- **Informatika** – účast na soutěžích informatiky, např. „**Bobřík informatiky**“.



31. základní škola Plzeň, E. Krásnohorské 10, příspěvková organizace

V rámci **kroužku** škola poskytuje výuku informatiky – „**Informatika**“ pro zájemce žáků z 1. stupně a kroužek „**Robotika hravě**“, pořádaný ve spolupráci s Centrem robotiky.

- **Výtvarná výchova:** využívání netradičních materiálů, účast v soutěžích (např. „**Hasiči a jejich práce**“).
- **Hudební výchova:** možnost individuální hry na nástroj (např. kroužek „**Hra na flétnu**“), vystoupení při školních a třídních akcích.
- **Tělesná výchova:** možnost individuálního zdokonalení, sportovní kroužky, lední bruslení, in-line bruslení, lyžařské kurzy, účast na týmových a individuálních soutěžích: v atletice, štafetových hrách, přespolním běhu, gymnastice, házené, judu, fotbalovém či florbalovém turnaji aj.
- **Třídnické hodiny:** možnost sociálního rozvoje, individuální a skupinové aktivity na podporu a vývoj osobních, komunikačních a sociálních dovedností.

Péče o nadané žáky na 2. stupni 31. ZŠ v Plzni

Na 2. stupni se zaměření přesouvá k **hlubšímu rozvoji odborných znalostí, samostatnému řešení problémů a tvůrčímu myšlení.**

Metody a přístupy:

- rozšiřování učiva nad rámec ŠVP,
- projektová a seminární výuka,
- vedení žáků k vyhledávání a ověřování informací,
- tvorba referátů, odborných prezentací a experimentů,
- podpora účasti v soutěžích a olympiádách (matematická, dějepisná, zeměpisná, biologická, jazyková, chemická).

Konkrétní aktivity:

- **Matematika a fyzika:** účast v soutěžích Logická olympiáda, Pythagoriáda, Matematický klokan, Matematická a Fyzikální olympiáda, zapojení do robotických projektů v Centru robotiky, účast na akcích Techmania Science Center, využití experimentální soupravy PASCO.

V 6. a 7. ročníku probíhají výuky „Dělené matematiky“– 1 hodina týdně. Systém je podobný jako na 1. stupni. Základem zůstává výuka v kmenové třídě, kde si žáci osvojují a upevňují probírané učivo. Rozdílem je počet skupin talentovaných žáků. Zvědaví a bystřejší žáci na matematiku jsou vybráni ze dvou tříd v daném ročníku a jsou vyučováni v jiné učebně, kde si rozvíjejí další kompetence a prohlubují učivo. U zbývajících dvou tříd probíhá výuka a výběr stejným způsobem, akorát v jiný den. Výuka probíhá v souladu s RVP ZV.

- **Český jazyk:** školní recitační soutěž, dramatizace, rozbor textů, tvůrčí psaní, jazykové soutěže – Olympiáda z Čj.

V 6. a 8. ročníku probíhají výuky „Děleného českého jazyka“– 1 hodina týdně. Systém rozdělení žáků probíhá stejným způsobem jako u dělené matematiky.

V 7. ročníku si žáci mohou zvolit jeden z povinně volitelných předmětů – „Český jazyk“ – rozvoj dalších kompetencí a prohloubení učiva.

V 9. ročníku jsou pro zájemce o přijímací zkoušky na střední školy vytvořeny „**Semináře z českého jazyka i matematiky**“, které jsou věnovány přípravě na přijímací řízení. Škola poskytuje 2 hodiny týdně pro předmět český jazyk a 3 hodiny týdně pro předmět matematika.

- **Cizí jazyky:** anglický jazyk, od 7. ročníku možnost výběru 2. cizího jazyka – německý jazyk, francouzský jazyk – jazykově poznávací zájezdy do zahraničí, anglická divadelní představení, čtení knih a časopisů v cizím jazyce, účast na konverzačních soutěžích. V rámci **kroužku** škola poskytuje výuku **anglického jazyka - konverzace** pro zájemce žáků z 2. stupně.

V rámci **zahraničních projektů** probíhají v hodinách anglického jazyka návštěvy anglicky mluvících studentů z cizích zemí.

V 7. ročníku si žáci mohou zvolit jeden z povinně volitelných předmětů – „Anglický jazyk +“ - žáci jsou rozděleni do skupin na základě výsledků vstupních testů na talentované (pokročilejší) a na méně pokročilé. Ve skupině „pokročilejších“ si rozvíjejí další učební kompetence a ve druhé skupině prohlubují a upevňují probírané učivo.

V tomto školním roce jsou 3 učitelé anglického jazyka zapojeni do projektu PeF v Plzni „**Individualizace v Hodinách Aj**“.



31. základní škola Plzeň, E. Krásnohorské 10, příspěvková organizace

- **Dějepis a zeměpis:** historické projekty o Plzni, práce s mapami, návštěvy muzeí a archivů, školní vzdělávací výlety, účast na dějepisné a zeměpisné olympiádě, celotýdenní exkurze žáků 9. ročníků do Krkonoš, soutěž „Školní kvíz“.
- **Přírodopis a chemie:** laboratorní práce a pokusy, účast v soutěžích přírodovědné a chemické olympiády, účast v soutěži „Mladý chemik“, spolupráce se Západočeským muzeem, spalovnou Chotíkov a ZOO Plzeň.

V 7. ročníku si žáci mohou zvolit jeden z povinně volitelných předmětů – „Přírodovědná praktika“ - žáci se věnují badatelským aktivitám, využívají experimentální soupravu PASCO, účastní se exkurzí a vytváří různé projekty.

- **Informatika a robotika:** programování v různých prostředích, účast na soutěžích, např. „Bobřík informatiky“, spolupráce s Centrem robotiky.
- **Výtvarná a hudební výchova:** talentové projekty, výstavy, vystoupení, práce s digitálními médii, účast na výchovně vzdělávacích koncertech.
- **Tělesná výchova:** možnost individuálního zdokonalení, projektové sportovní dny – basketbal a volejbal, bruslení, lyžařské kurzy, cyklistické a vodácké kurzy, účast na týmových a individuálních soutěžích: v atletice, štafetových soutěžích, přespolním běhu, gymnastice, házené, judu, fotbalovém či florbalovém turnaji aj.

V 7. ročníku si žáci mohou zvolit jeden z povinně volitelných předmětů – „Sportovní hry“ – žáci rozvíjejí své pohybové dovednosti.

- **Třídnické hodiny:** možnost sociálního rozvoje, individuální a skupinové aktivity na podporu a vývoj osobních, komunikačních a sociálních dovedností a nasměrování výběru budoucího povolání.

Podpora pedagogických pracovníků

Pedagogický pracovník vytváří didaktické situace, které podporují aktivní interakci žáka s učivem, podporuje setkávání nadaných žáků, navozuje vhodné problémové situace a činnostní organizaci vyučování, rozvíjí pojmové poznání žáků, adekvátně hodnotí žáky a poskytuje prostor pro rozvoj potenciálu nadaných a mimořádně nadaných žáků.

Škola systematicky podporuje profesní růst učitelů v oblasti práce s nadanými žáky:

- účast na **seminářích či webinářích NPI ČR, PPP Plzeň a ZČU**,
- sdílení zkušeností v rámci metodických sdružení a předmětových komisí,



31. základní škola Plzeň, E. Krásnohorské 10, příspěvková organizace

- sdílení **materiálů a úloh pro nadané žáky**,
- spolupráce s koordinátorem péče o nadané žáky (koordinátor je vedoucí ŠPP).

Spolupráce s rodiči

Škola si uvědomuje význam spolupráce s rodiči nadaných žáků.

- Rodiče jsou **pravidelně informováni** o výsledcích a možnostech podpory dítěte,
- jsou zapojováni do tvorby IVP a dlouhodobých plánů rozvoje,
- škola nabízí konzultace a doporučení vhodných aktivit mimo školu,
- rodiče jsou motivováni ke spolupráci s institucemi (např. DDM, Mensa, ZČU).

Tipy pro rodiče nadaného žáka:

<https://www.akademie-nadani.cz/>

<https://deti.mensa.cz> (v rubrice „TIPY PRO VÁS“ - knihy a hry pro nadané a zvědavé děti)

www.nadanedeti.cz

www.talentovani.cz

www.talent.nadani.cz (v rubrice „TIPY“ – knihy pro nadané děti)

Spolupráce s odbornými a kulturními institucemi

31. základní škola Plzeň dlouhodobě spolupracuje s institucemi podporujícími rozvoj nadání:

- **Pedagogicko-psychologická poradna Plzeň,**
- **Západočeská univerzita v Plzni** (Fakulta pedagogická)
- **Dům dětí a mládeže Plzeň a Centrum robotiky,**
- **Západočeské muzeum, Techmania Science Center,**
- **Mensa ČR – program Nadané děti.**

Spolupráce probíhá formou exkurzí, projektových dnů, soutěží a odborných workshopů.

System podpory nadání v Plzeňském kraji

Diagnostiku a konzultační činnost v oblasti nadání a talentu dětí, žáků a studentů poskytuje:

Mgr. Eliška Kloudová – tel.: 377 468 146, email: eliska.kloudova@pepor-plzen.cz

Mgr. Václav Svoboda - tel.: 377 468 167, email: vaclav.svoboda@pepor-plzen.cz

Koordinátorka Krajské sítě podpory nadání Plzeňského kraje: **Mgr. Helena Marie Adjal**



Literatura k tématu:

Mudrák J.: **Nadané děti a jejich rozvoj**

Dočkal V.: **Zaměřeno na talenty, aneb nadání má každý**

Hříbková L.: **Nadání a nadaní**

Fořtíková J.: **Talent a nadání – jejich rozvoj ve volném čase**

Fořtík V., Fořtíková J.: **Nadané děti a rozvoj jejich schopností**

Jurášková J.: **Základy pedagogiky nadaných**

Campbell J. R.: **Jak rozvíjet nadání vašich dětí**

Sternberg R. J.: **Úspěšná inteligence: Jak rozvíjet praktickou a tvůrčí inteligenci**

Evaluace a revize strategie

Péče o nadané žáky je součástí systému autoevaluace školy. Škola sleduje efektivitu opatření prostřednictvím:

- hospitací a pedagogických pozorování,
- analýzy výsledků soutěží a projektů,
- zpětné vazby od žáků, rodičů a učitelů,
- pravidelného vyhodnocování spolupráce s PPP a dalšími institucemi.

Strategický plán je **revidován každý školní rok** nebo podle potřeby, na základě nových zjištění, doporučení odborníků a změn v legislativě.

Závěr

31. základní škola Plzeň svým systémovým přístupem vytváří prostředí, které podporuje rozvoj potenciálu nadaných žáků. Péče o nadané je nedílnou součástí školní kultury a vzdělávací strategie, která rozvíjí klíčové kompetence, tvořivost a vnitřní motivaci žáků.

Vypracovala:

V Plzni 28. 8. 2025

Mgr. Petra Lisecová
koordinátorka pro nadané